

Опасност от рак при третиране с глифозат

Автор(и): Растителна защита
Дата: 12.08.2015 Брой: 8/2015

В началото на миналата седмица международната агенция за изследване на рака към Световната организация публикува доклад, в който глифозат, най-разпространеният хербицид в света, е посочен като карцерогенен за човека и животните. Химичното вещество е основна съставка в продуктите за растителна защита на повечето от водещите компании в областта на земеделието и се използва от години в борбата срещу различни плевели при селскостопанските култури.

Повод за фокусиране на общественото внимание към този хербицид, е ежегодната оценка на независими експерти, без конфликти на интереси, които преглеждат цялата публично достъпна научна литература, свързана с канцерогенността на глифозат и съставят компетентно мнение за използването и вредата от конкретното химично съединение.

Европейско разрешително

Според европейското законодателство на всеки 10 години разрешителните на препаратите за растителна защита биват проверявани и подновявани. Безопасността на глифозата трябваше да бъде преоценена в Европейския съюз още през 2012 г, но прегледът се отложи за 2015 г. Формалната дата 13 август 2015 г. за крайно решение беше отменена за края на октомври, обявиха от Европейския орган за безопасност на храните (EFSA) на традиционната си среща в град Парма в началото на месеца.

Какво е глифозат?

Глифозатът (N-(phosphonomethyl)glycine) е системен, широкоспектърен хербицид, който действа като блокира ензим, отговорен за създаването на протеини в растенията. Употребата на глифозат за убиване на плевели е била патентована от "Монсанто" през 1970 г. и търговската марка Roundup на компанията става най-продаваната.

Последици за здравето

Глифозат базираните хербициди имат различни нива на токсичност, но могат да бъдат фатални при хората, както се твърди в доклада. И по-ниските дози са токсични за човешките клетки, включително за плацентните и ембрионалните клетки. Съществуват и доказателства, че може да наруши функциите на човешката ендокринна система, което да предизвика необратими ефекти на определени етапи от живота, например по време на бременност. Част от глифозата, попаднал в човешкия организъм, може да се разгради до киселина – aminomethylphosphonic acid (AMPA). Установено е, че AMPA е дори по-токсична за хората и животните от опасния хербицид. Един процент от глифозата остава в тялото една седмица след експозиция. Глифозат и AMPA са показали, че са "генотоксични" - те пречат на способността на клетките да копират точно ДНК и да се възпроизвеждат, което води до потенциални генетични мутации и повишен риск от рак.